

REFERAT DE APROBARE

Secțiunea 1 - Titlul proiectului de act administrativ

Ordin pentru aprobarea Regulamentului privind stocarea gazelor naturale în sistemul de transport al gazelor naturale

Secțiunea a 2-a - Motivul emiterii actului normativ

<p>1. Contextul și cadrul european de reglementare (Descrierea situației actuale)</p>	<p>I. Dispozițiile art. 2 pct. 13, 15 și ale art. 33 din Directiva 2009/73/CE A Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind normele comune pentru piața internă în sectorul gazelor naturale și de abrogare a Directivei 2003/55/CE, prevăd că:</p> <p>„Articolul 2</p> <p>13. „sistem” înseamnă orice rețea de transport, rețea de distribuție, instalație GNL și/sau de înmagazinare exploatată de o întreprindere din sectorul gazelor naturale, inclusiv înmagazinarea în conductă și instalațiile acesteia pentru furnizarea de servicii de sistem, precum și cele ale întreprinderilor conexe, necesare pentru asigurarea accesului la transport, distribuție și GNL;</p> <p>15. „stocare în conductă” înseamnă stocarea gazelor prin compresie în sisteme de transport și distribuție a gazelor, dar excluzând instalațiile rezervate pentru operatorii de transport și de sistem în vederea îndeplinirii atribuțiilor acestora;”[...]</p> <p>„Articolul 33</p> <p>(1) Pentru organizarea accesului la instalațiile de înmagazinare și la stocarea în conductă atunci când este necesar din punct de vedere tehnic și/sau economic pentru asigurarea unui acces eficient la sistem pentru aprovizionarea clienților, precum și pentru organizarea accesului la serviciile de sistem, statele membre pot opta pentru una din procedurile menționate la alineatele (3) și (4). Aceste proceduri sunt puse în aplicare în conformitate cu criteriile obiective, transparente și nediscriminatorii.</p> <p>Autoritățile de reglementare, în cazul în care statele membre au decis astfel, sau statele membre definesc și publică criteriile în conformitate cu care se poate stabili ce fel de regim de acces este aplicabil instalațiilor de înmagazinare și de stocare în conductă. Acestea fac publică sau impun operatorilor de înmagazinare și operatorilor de transport și de sistem să facă publică lista instalațiilor de înmagazinare sau a părților din aceste</p>
--	--

instalații, precum și **a conductelor** oferite în temeiul diferitelor proceduri prevăzute la alineatele (3) și (4).

Obligațiile menționate la al doilea paragraf a doua teză nu aduc atingere dreptului de alegere acordat statelor membre în conformitate cu primul paragraf.

(3) În cazul accesului negociat, statele membre sau, atunci când statele membre au stabilit astfel, autoritățile de reglementare adoptă măsurile necesare pentru a permite întreprinderilor din sectorul gazelor naturale și clienților eligibili, fie din interiorul, fie din exteriorul teritoriului acoperit de sistemul interconectat, să negocieze accesul la instalațiile de înmagazinare sau la stocarea în conductă atunci când este necesar din punct de vedere tehnic și/sau economic pentru asigurarea unui acces eficient la sistem, precum și pentru organizarea accesului la alte servicii de sistem. Părțile contractante sunt obligate să negocieze de bună credință accesul la instalațiile de înmagazinare, de stocare în conductă și la alte servicii de sistem.

Contractele de acces la instalațiile de înmagazinare, stocare în conductă și alte servicii de sistem negociază cu operatorul respectiv de înmagazinare sau cu întreprinderile respective din sectorul gazelor naturale. Autoritățile de reglementare, în cazul în care statele membre au decis astfel, sau statele membre solicită operatorilor de înmagazinare și întreprinderilor din sectorul gazelor naturale să-și publice principalele condiții comerciale pentru utilizarea înmagazinării, stocării în conductă și a altor servicii de sistem până la 1 ianuarie 2005 și, ulterior, anual.

Pentru elaborarea condițiilor menționate la al doilea paragraf, operatorii de înmagazinare și întreprinderile din sectorul gazelor naturale consultă utilizatorii de sistem.

(4) Atunci când accesul este reglementat, autoritățile de reglementare, în cazul în care statele membre au decis astfel, sau statele membre adoptă măsurile necesare pentru a acorda întreprinderilor din sectorul gazelor naturale și clienților eligibili stabiliți atât pe teritoriul acoperit de sistemul interconectat, cât și în afara acestui teritoriu, dreptul de acces la instalațiile de înmagazinare, la stocare în conductă precum și la alte servicii de sistem, pe baza tarifelor publicate și/sau a altor clauze și obligații privind utilizarea înmagazinării și a **stocării în conductă**, atunci când este necesar din punct de vedere **tehnic** și/sau economic pentru asigurarea unui acces eficient la sistem, precum și pentru organizarea accesului la alte servicii de sistem. Autoritățile de reglementare, în cazul în

care statele membre au decis astfel, sau statele membre consultă utilizatorii de sistem atunci când elaborează tarifele sau metodologiile acestora. Acest drept de acces poate fi acordat clienților eligibili astfel încât să le permită acestora încheierea de contracte de furnizare cu întreprinderile concurente din sectorul gazelor naturale, altele decât proprietarul și/sau operatorul de sistem sau o întreprindere conexă.”

II. Prevederile art. 6 alin. (1) lit. a) și b), art. 43 din Regulamentul (UE) nr. 312/2014 al Comisiei din 26 martie 2014 de stabilire a unui cod de rețea privind echilibrarea rețelelor de transport de gaz, denumit în continuare *Regulament (UE) nr. 312/2014*, dispun că:

„Articolul 6

(1) Operatorul de sistem de transport desfășoară acțiuni de echilibrare cu scopul:

- (a) de a menține rețeaua de transport în limitele sale operaționale;
- (b) de a obține, la sfârșitul zilei, o poziție de stocare în conductă în cadrul rețelei de transport, diferită de cea anticipată pe baza previziunilor privind intrările și ieșirile pentru ziua gazieră respectivă, coerentă cu exploatarea viabilă din punct de vedere economic și eficientă a rețelei de transport.

Articolul 43

(1) Un operator de sistem de transport poate oferi utilizatorilor rețelei un serviciu de flexibilitate **prin stocare în conductă** după ce termenii și condițiile aferente sunt aprobate de autoritatea națională de reglementare.

(2) Termenii și condițiile aplicabile unui serviciu de flexibilitate prin **stocare în conductă** sunt în concordanță cu responsabilitatea utilizatorului rețelei de a-și echilibra intrările și ieșirile pe durata zilei gaziere.

(3) **Serviciul de flexibilitate prin stocare în conductă este limitat la nivelul de flexibilitate al stocării în conductă disponibil în rețeaua de transport și considerat ca nefiind necesar pentru îndeplinirea funcției sale de transport, conform evaluării operatorului de sistem de transport în cauză.**

(4) Gazul livrat către rețeaua de transport și preluat din aceasta de către utilizatorii rețelei în cadrul acestui serviciu este luat în considerare în scopul calculării cantităților de dezechilibru zilnic.

(5) *Mecanismul de neutralitate stabilit în capitolul VII nu se aplică serviciului de flexibilitate prin stocare în conductă, cu excepția cazului în care autoritatea națională de reglementare decide altfel.*

(6) *Utilizatorii rețelei notifică operatorului de sistem de transport în cauză utilizarea serviciului de flexibilitate prin stocare în conductă prin prezentarea de nominalizări și de renominalizări.*

(7) *Operatorul de sistem de transport poate să nu solicite utilizatorilor rețelei să transmită nominalizările și renominalizările menționate la alineatul (6), în cazul în care absența unei astfel de notificări nu subminează dezvoltarea pieței angro a gazului pe termen scurt, iar operatorul de sistem de transport are suficiente informații pentru a oferi o alocare exactă a utilizării unui serviciu de flexibilitate prin stocare în conductă în următoarea zi gazieră.”*

III. Dispozițiile art. 9 din Regulamentul (UE) 2015/703 al Comisiei din 30 aprilie 2015 de stabilire a unui cod de rețea pentru normele privind interoperabilitatea și schimbul de date, prevăd că:

„Articolul 9

Norme privind alocarea cantităților de gaz

(1) *În ceea ce privește alocarea cantităților de gaz, operatorii de sisteme de transport adiacenți stabilesc norme care să asigure consecvența între cantitățile alocate la ambele părți ale punctului de interconectare.*

(2) *Cu excepția cazului în care s-a convenit altfel în acordul de interconectare, operatorii de sisteme de transport trebuie să utilizeze un cont de echilibrare operațională. Operatorul de sistem de transport care deține controlul asupra echipamentului de măsurare recalculează contul de echilibrare operațională cu cantitățile validate și îl comunică operatorului sau operatorilor de sisteme de transport adiacenți.*

(3) *În cazul în care se folosește un cont de echilibrare operațională:*

(a) *diferența de direcționare se alocă unui cont de echilibrare operațională al operatorilor de sistem de transport adiacenți, iar alocările care trebuie furnizate de fiecare operator de sistem de transport adiacent către utilizatorii săi de rețea respectivi sunt egale cu cantitățile confirmate;*

(b) *operatorii de sisteme de transport adiacenți mențin un sold al contului de echilibrare operațională care să fie cât mai apropiat de zero posibil;*

	<p>(c) <i>limitele contului de echilibrare operațională țin seama de caracteristicile specifice ale fiecărui punct de interconectare și/sau ale rețelelor de transport interconectate, în special de:</i></p> <p>(i) <i>caracteristicile fizice ale punctului de interconectare;</i></p> <p>(ii) <i>capacitatea de stocare în conductă a fiecărei rețele de transport;</i></p> <p>(iii) <i>capacitățile tehnice totale la punctul de interconectare;</i></p> <p>(iv) <i>dinamica fluxului de gaz la rețelele de transport interconectate.</i></p> <p><i>În cazul în care limitele definite ale contului de echilibrare operațională sunt atinse, operatorii de sisteme de transport adiacenți pot conveni să extindă aceste limite pentru a oferi utilizatorilor rețelei alocări care sunt egale cu cantitățile lor confirmate sau, altfel, pentru a aloca utilizatorilor rețelei cantități bazate în mod proporțional pe cantitatea măsurată.</i></p> <p><i>(4) Operatorii de sisteme de transport adiacenți pot conveni să mențină sau să implementeze o altă regulă de alocare decât contul de echilibrare operațională, cu condiția ca această regulă să fie publicată și ca utilizatorii rețelei să fie invitați să prezinte observații cu privire la regula de alocare propusă în termen de cel puțin două luni de la publicarea regulii de alocare.”</i></p>
<p>2. Cadrul național de reglementare</p>	<p>I. Dispozițiile art. 100 pct. 80, 82 și 86, precum și ale art. 130 alin. (1) lit. a) și alin. (2) lit. g) din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, denumită în continuare <i>Legea nr. 123/2012</i>, prevăd că:</p> <p>„Art. 100 [...]</p> <p>80. <i>serviciu de sistem - orice serviciu necesar pentru accesul și exploatarea rețelelor de transport, rețelelor de distribuție, instalațiilor GNL și/sau de înmagazinare, inclusiv dispozitive de echilibrare a sarcinilor, de amestecare și de injectare a gazelor inerte, dar excluzând instalațiile rezervate exclusiv pentru operatorii de transport și de sistem, de distribuție sau de înmagazinare în vederea îndeplinirii atribuțiilor acestora;</i></p> <p>82. <i>sistem - orice rețea de transport, distribuție, terminal GNL și/sau instalație de înmagazinare exploatată de un operator economic din sectorul gazelor naturale, inclusiv instalațiile aferente acestora prin care se asigură serviciul de sistem, inclusiv stocarea în conducte, precum și instalațiile operatorilor economici afiliați, necesare pentru asigurarea accesului la sistemul de transport, de distribuție, la depozitul de înmagazinare sau terminalul GNL</i></p>

86. stocarea în conductă - stocarea gazelor prin compresie în sistemele de transport și distribuție a gazelor naturale, dar excluzând cantitățile de gaze naturale rezervate de operatorii sistemului de transport sau distribuție în vederea îndeplinirii atribuțiilor acestora; [...]

Art. 130 – (1) Operatorul de transport și de sistem are în principal următoarele obligații:
a) să opereze sistemul de transport și să asigure echilibrul fizic rezidual al acestuia, respectiv programarea, dispecerizarea și funcționarea sistemului de transport în condiții de siguranță; [...]

(2) Operatorul de transport și de sistem are, în principal, următoarele drepturi: [...]

g) să stocheze gaze naturale în sistemul de transport, în condițiile unor reglementări specifice aprobate de ANRE;”.

II. Dispozițiile art. 5 alin. (1) lit. c) și art. 10 alin. (1) lit. q) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, cu modificările și completările ulterioare, prevăd următoarele:

„Art. 5 – (1) Ordinele, deciziile sau avizele ANRE cu privire la activitatea de reglementare se referă la: [...]

c) aprobarea reglementărilor tehnice și comerciale pentru funcționarea sigură și eficientă a sectorului energiei electrice, termice și al gazelor naturale; [...]

Art. 10 – (1) ANRE are următoarele atribuții și competențe în sectorul gazelor naturale: [...]

q) elaborează și/sau aprobă reglementările tehnice, comerciale, economice sau operaționale, cu caracter obligatoriu pentru funcționarea sectorului gazelor naturale;”

III. Prevederile art. 83² din Codul rețelei pentru Sistemul național de transport al gazelor naturale, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 16/2013, cu modificările și completările ulterioare, denumit în continuare *Codul Rețelei*, dispun că:

„Art. 83² - (1) În conformitate cu prevederile Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, OTS nu poate deține gaze naturale decât pentru echilibrarea și exploatarea în condiții de siguranță a SNT.

(2) Pentru echilibrarea SNT, OTS desfășoară acțiunile de echilibrare operațională prevăzute la cap. III art. 6 alin. (3) din Regulamentul (UE) nr. 312/2014 al Comisiei din

	<p>26 martie 2014 de stabilire a unui cod de rețea privind echilibrarea rețelelor de transport de gaz.</p> <p>(3) Complementar acțiunilor prevăzute la alin. (2), pentru a asigura funcționarea în condiții de siguranță a SNT, OTS trebuie să dispună de o cantitate suficientă de gaze naturale pentru echilibrarea sistemului sub formă de gaze naturale stocate în conducte și/sau sub formă de gaze naturale de echilibrare înmagazinate în depozitele subterane.”</p>
<p>3. Scopul reglementării</p>	<p>În vederea îndeplinirii prevederilor <i>Legii nr. 123/2012</i> prezentate mai sus <i>Regulamentul privind stocarea gazelor naturale în sistemul de transport al gazelor naturale</i> a fost cuprins întotdeauna în Programul de Reglementări al ANRE începând cu anul 2015 și până în prezent.</p> <p>În Programul de reglementări al ANRE pentru perioada 2022-2023, publicat pe pagina de internet a ANRE, la poziția 27 este menționat <i>Regulamentul privind stocarea gazelor naturale în sistemul de transport al gazelor naturale</i>, cu termen de elaborare a proiectului de act normativ Trim. I 2022, iar termenul de prezentare al acestuia în Comitetul de Reglementare al ANRE este Trim. IV 2022.</p> <p>Începând cu anul 2015 și până în prezent, pe tema elaborării acestui proiect de act normativ s-a purtat o întreagă corespondență cu SNTGN Transgaz SA, respectiv:</p> <p>1) Prin adresa nr. 59426/10.12.2015, înregistrată la ANRE sub nr. 88234/10.12.2015 SNTGN Transgaz SA comunică următoarele:</p> <p>„<i>Regulamentul (UE) nr. 312/2014</i> prevede că „un operator de sistem de transport poate oferi utilizatorilor rețelei un serviciu de flexibilitate prin stocare în conductă” cu precizarea că termenii și condițiile aplicabile unui asemenea serviciu „sunt în concordanță cu responsabilitatea utilizatorului rețelei de a-și echilibra intrările și ieșirile pe durata unei zile gaziere.</p> <p>La momentul elaborării <i>Raportului privind punerea în aplicare a măsurilor provizorii</i>, conform prevederilor <i>Regulamentului (UE) nr. 312/2014</i>, raport aprobat prin Decizia președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 2296/11.11.2015, denumită în continuare <i>Decizia ANRE nr. 2296/2015 - SNTGN Transgaz SA</i> a analizat posibilitatea oferirii acestui serviciu, iar concluzia a fost că respectivul serviciu nu poate fi oferit în această etapă. Dintre problemele identificate pot fi menționate următoarele:</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Stabilirea condițiilor tehnice care să facă posibilă utilizarea tronsoanelor de conductă reabilite, apte pentru a stoca gaze naturale în condițiile unor pierderi „zero” de gaze; • Elaborarea unor studii de prefezabilitate și fezabilitate cu privire la construirea unor noi stații de comprimare, puterea lor instalată, locația de amplasare a acestora etc.; • Analiza necesității amplasării unor echipamente suplimentare, reglatoare de presiune, supape de sens etc.; • Posibilitatea încheierii unor convenții/acorduri de echilibrare operațională cu operatorii sistemelor adiacente ca rezultat al evoluției discuțiilor legate de revizuirea <i>Codului Rețelei</i>, respectiv al negocierilor purtate cu alți operatori de sisteme de transport; • Elaborarea calculelor și justificărilor necesare – inclusiv cu luarea în considerație a aspectului amortizării eventualelor investiții necesare – pentru stabilirea unui tarif care să reflecte costurile OTS și, în același timp, să fie acceptabil pentru solicitantul care dorește să stocheze gaze naturale pe termen scurt în SNT¹. <p>După soluționarea problemelor menționate mai sus, pasul următor ar fi elaborarea unei reglementări care să fie aliniată cu prevederile art. 44 din Regulamentul (UE) nr. 312/2014.</p> <p>SNTGN Transgaz SA își propune să analizeze în continuare problematica în speță. Funcție de progresele realizate SNTGN Transgaz SA va fi în măsură să evaluăm în cursul anului viitor posibilitatea oferirii acestui serviciu începând cu anul gazier 2016-2017, ca parte a celei de-a doua etape de măsuri provizorii prevăzută de art. 4 al <i>Deciziei ANRE nr. 2296/2015</i>. În situația în care acest lucru ar fi posibil, având în vedere termenul de 15.06.2016, prevăzut în art. 4 al <i>Deciziei ANRE nr. 2296/2015</i>, până la care SNTGN Transgaz SA are obligația de a transmite ANRE versiunea actualizată a raportului, vă rugăm să fiți de acord ca o eventuală propunere de Regulament privind stocarea gazelor naturale în sistemul de transport să fie transmisă în atenția dumneavoastră până cel târziu la sfârșitul lunii iunie 2016.”</p> <p>2) Prin adresa nr. 5726/08.02.2016, înregistrată la ANRE sub nr. 9668/08.02.2016 SNTGN Transgaz SA comunică faptul că a transmis pe adresa de email anre@anre.ro <i>Metodologia de calcul zilnic și procesul de determinare a cantității LP_SNT² de gaze</i></p>
--

¹ SNT – sistemul național de transport al gazelor naturale

² LP_SNT – line pack-ul Sistemului național de transport al gazelor naturale

existentă în conductele Sistemului Național de Transport al Gazelor Naturale pe baza parametrilor de funcționare măsurati la ora 06:00 – Versiunea 1 (25 pagini, format word), denumită în continuare Metodologie. De asemenea specifică faptul că aceasta „va fi reanalizată după determinarea actualului sezon rece având în vedere:

- *faptul că a fost primul anotimp rece când a fost aplicată pentru calculul line-pack-ului pe SNT, fără însă să avem timpul necesar pentru a utiliza în mod profesionist toate facilitățile oferite de simulatorul hidraulic avut la dispoziție;*
- *limitările tehnice actuale ale SCADA³.”*

Pentru elaborarea proiectului de act normativ au fost studiate, analizate și luate în considerare următoarele documente/articole din literatura tehnică de specialitate, prezentate în cele ce urmează:

- *Alexandru Soare și Marin Zamfirescu - Înmagazinarea gazelor naturale, Editura Universității din Ploiești 2005*
- *Teodor Oroveanu – Hidraulica și transportul produselor petroliere, Editura Didactică și Pedagogică – 1986;*
- *Ion Crețu – Hidraulică generală și subterană, Editura Didactică și Pedagogică – 1983;*
- *Mihai Albuлесcu, Sorin Neacșu, Cristian Eparu, Sebastian Bambo, Silvian Suditu – Considerații referitoare la capacitatea maximă de transport a conductelor rețelelor de gaze naturale – Termotehnică 1/2011;*
- *Cristian Eparu, Sorin Neacșu, Mihai Albuлесcu, Renata Rădulescu – Considerații privind simularea dinamicii fluxurilor de gaze naturale în sistemele de transport, Termotehnică 1/2011;*
- *SNTGN Transgaz SA - Metodologia de calcul zilnic și procesul de determinare a cantității LP_SNT de gaze existentă în conductele Sistemului Național de Transport al Gazelor Naturale pe baza parametrilor de funcționare măsurati la ora 06:00 – Versiunea 1;*
- *Normele tehnice specifice SNT de mentenanță a conductelor de transport a gazelor naturale, aprobate prin Decizia președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 2453/2010;*

---

³ SCADA - Monitorizare, Control și Achiziții de Date (Supervisory Control And Data Acquisition)

- *Normele tehnice pentru proiectarea și execuția conductelor de transport gaze naturale*, aprobate prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 118/2013, cu modificările și completările ulterioare;
- Nico Keyaerts, Michelle Hallack, Jean – Michel Glachant, William Dhaeseleer – *Gas balancing rules must take into account the trade-off between offering pipeline transport and pipeline flexibility in liberalized gas markets*, 10-014 september 2010;
- Nico Keyaerts – *Gas balancing and line-pack flexibility – concepts and methodologies for organizing and regulating gas balancing in liberalized and integrated EU Gas Markets - 2012*
- Matthias Wegner – *Regulierungsfreistellungen für neue Elektrizitäts- und Erdgasinfrastrukturen*;
- Norwegian University of Science and Technology – *Linepack storage valuation under price uncertainty* – 7 november 2012;
- Saeid Mokhatab, William A. Poe, James G. Speight – *Handbook of naturale gas transmission and processing*;

Între conceptul de „stocare în conductă” și conceptul de „serviciu de flexibilitate prin stocare în conductă” există o diferență, respectiv: „stocarea în conductă” este cantitatea totală de gaze naturale prezentă într-o conductă de transport iar „serviciul de flexibilitate prin stocarea în conductă” este cantitatea de gaze naturale care poate fi gestionată în mod flexibil prin controlul nivelurilor de presiune a gazelor naturale din conducta de transport, între nivelul minim și cel maxim.

Matthias Wegner în cartea sa specifică faptul că „*linepack este cantitatea de gaze naturale existentă într-o conductă*” ce este „*dependentă de presiunea din conductă*”, motiv pentru care, prin creșterea presiunii gazelor naturale, se poate stoca o cantitate suplimentară de gaze naturale în conductă.

Stocarea gazelor naturale în conducta de transport, în conformitate cu prevederile art. 100 pct. 86 din Lege, se realizează prin creșterea presiunii gazelor naturale din conducta de transport peste cea necesară vehiculării acestora, dar în condiții de siguranță, în vederea satisfacerii cererilor de gaze naturale pe termen scurt.

Luând în considerare:

- prevederile art. 100 pct. 86, art. 130 alin. (1) lit. a) și ale alin. (2) lit. g) din *Lege*;

	<p>- Programul de reglementări al ANRE pentru perioada 2022 – 2023; și</p> <p>- <i>Metodologia</i> transmisă de SNTGN Transgaz SA,</p> <p>ANRE a elaborat proiectul de act normativ intitulat <i>Regulamentul privind stocarea gazelor naturale în sistemul de transport al gazelor naturale</i>, care are drept scop reglementarea din punct de vedere tehnic a activității de stocare a gazelor naturale în conductele de transport aferente sistemului de transport al gazelor naturale.</p> <p>Scopul proiectului de act normativ privește:</p> <p>a) asigurarea din punct de vedere tehnic a unui cadru unitar și transparent cu privire la stocarea gazelor naturale în conductele de transport aferente sistemului de transport al gazelor naturale, necesare echilibrării acestuia;</p> <p>b) stabilirea condițiilor tehnice necesare a fi îndeplinite de conductele de transport, existente în sistemul de transport al gazelor naturale, ce urmează să fie utilizate pentru stocarea gazelor naturale.</p>
<p>4. Schimbări preconizate/ măsurile propuse prin prezentul act normativ</p>	<p>Obiectul proiectului de act normativ privește:</p> <p>a) prezentarea modalităților de stocare în conductele de transport, respectiv introducerea gazelor naturale prin compresie în sistemul de transport al gazelor naturale (ST), astfel:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i). stocarea gazelor naturale în sistemul de transport al gazelor naturale; (ii). stocarea gazelor naturale în conducta de transport; (iii). stocarea gazelor naturale în distribuitoare inelare de presiune înaltă; (iv). stocarea gazelor naturale în rezervoare metalice supraterane; <p>b) calcularea energiei gazelor naturale existente în conductele de transport din ST;</p> <p>c) calcularea energiei gazelor naturale aferente zestrei conductelor de transport din ST;</p> <p>d) monitorizarea ST.</p> <p>În urma desfășurării activității de dispecerizare ST, operatorul de transport și de sistem (OTS), în speță SNTGN Transgaz SA, poate constata variațiile consumului de gaze naturale, care pot fi:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) variații orare; b) variații diurne;

c) variații sezoniere.

Pentru acoperirea variațiilor orare de consum de gaze naturale din ST, OTS poate folosi una din următoarele metode:

- a) stocarea gazelor naturale în conductele de transport a gazelor naturale;
- b) stocarea gazelor naturale în conductele inelare de transport a gazelor naturale, denumite și distribuitoare inelare de presiune înaltă;
- c) stocarea gazelor naturale în rezervoare metalice supraterane

Pentru acoperirea variațiilor diurne și sezoniere de consum de gaze naturale din ST, OTS poate folosi una din următoarele metode:

- a) înmagazinarea subterană a gazelor naturale în zăcăminte de hidrocarburi depletate sau în acvifere;
- b) crearea de depozite supraterane sau subterane de GNL;
- c) dotarea conductelor de transport cu stații intermediare de recomprimare a gazelor naturale;
- d) interconectarea sistemelor de transport al gazelor naturale.

Stocarea gazelor naturale în conductele de transport al gazelor naturale este o metodă care poate fi folosită de OTS pentru preluarea variațiilor orare de consum de gaze naturale, precum și pentru echilibrarea operațională a ST, în cadrul unei zile gaziere, și reprezintă introducerea prin compresie a unei cantități de gaze naturale în conductele de transport, fără a lua în considerare cantitățile de gaze naturale rezervate de OTS în vederea îndeplinirii atribuțiilor de transport gaze naturale.

Stocarea gazelor naturale prin distribuitoare inelare de înaltă presiune este o metodă care poate fi folosită de OTS pentru preluarea variațiilor orare de consum de gaze naturale, precum și pentru echilibrarea operațională a ST, în cadrul unei zile gaziere și care presupune interconectarea unor conducte de transport a gazelor naturale într-o conductă inelară de transport, cu diametru mai mare, amplasată în afara perimetrului de consum gaze naturale.

Stocarea gazelor naturale în rezervoare metalice supraterane este o metodă care poate fi folosită de OTS pentru preluarea variațiilor orare de consum de gaze naturale, precum și pentru echilibrarea operațională a ST, în cadrul unei zile gaziere și care presupune implementarea unei investiții într-un parc de rezervoare metalice, în condiții de eficiență economică raportat la specificul activității de stocare a OTS

Stocarea gazelor naturale în conductele de transport se realizează prin:

- a) vehicularea unor cantități de gaze naturale din depozitele de înmagazinare, în perioada ciclului de extracției, în conductele de transport, care pot fi folosite și ca rezervoare de stocare;
- b) comprimarea unor cantități de gaze naturale în conductele de transport aferente ST.

Asigurarea cantităților de gaze naturale necesare stocării gazelor naturale se realizează prin:

- a) dispecerizarea elementelor constructive, respectiv dispecerizarea nodurilor tehnologice sau a stațiilor de comandă vane, care cuprind conducte de transport aferente ST și care pot fi folosite pentru stocare;
- b) manevrarea armăturilor de secționare reglabile aflate pe conducta de transport, unde se realizează stocarea.

OTS calculează line-pack (LP) având în vedere variația presiunilor gazelor naturale măsurate în diferite puncte ale SNT și utilizând un model de calcul hidraulic ce ia în considerare următoarele condiții:

- a) regimul de curgere staționar a gazelor naturale prin ST; situație în care presiunea gazelor naturale este constantă, nu are variații în timp;
- b) procesul izoterm, respectiv temperatura gazelor naturale este constantă.

În cadrul proiectului de act normativ sunt prezentate formulele necesare calculării următorilor termeni:

- volumul de gaze naturale dintr-o conductă de transport;
- Presiunea medie a gazelor naturale din conducta de transport;
- Densitatea gazelor naturale, în condiții normale;
- Densitatea relativă a gazelor naturale;
- Coeficientul de frecare hidraulică;
- Temperatura medie a gazelor naturale din conducta de transport;
- Volumul total de gaze naturale existent în conductele de transport din ST;
- Presiunea medie a gazelor naturale din ST;
- Temperatura medie a gazelor naturale, pentru fiecare zonă de bilanț;
- Temperatura medie a gazelor naturale din ST;
- Energia gazelor naturale existentă în ST;

	- Zestrea conductei de transport etc.
5. Alte informații	Nu este cazul.

Secțiunea a 3-a – Mențiuni privind impactul socio-economic preconizat al proiectului de act normativ

<p>1. Impactul macroeconomic</p> <p>a) impactul asupra pieței de energie în ansamblul ei</p> <p>b) impactul asupra operatorilor economici</p> <p>c) impactul asupra consumatorilor/clientșilor finali (variații de preț sau altele asemenea)</p>	<p>a) Impactul socio-economic al prezentului proiect de ordin asupra pieței de energie este dat de creșterea cantităților de gaze naturale prin stocarea acestora în conductele de transport al gazelor naturale și de creșterea gradului de protecție al consumatorilor, ținându-se cont și de prevederile din <i>Lege</i> cu privire la stocarea în conductă, respectiv în conformitate cu prevederile art. 1 alin. (1) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată prin Legea nr. 160/2012 cu modificările și completările ulterioare, care dispun că:</p> <p>„Art. 1 - (1) <i>Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei, denumită în continuare ANRE, este o autoritate administrativă autonomă, [...] având ca obiect de activitate elaborarea, aprobarea și monitorizarea aplicării ansamblului de reglementări obligatorii la nivel național necesar funcționării sectorului și pieței energiei electrice, termice și a gazelor naturale în condiții de eficiență, concurență, transparență și protecție a consumatorilor.</i>”;</p> <p>b) Impactul asupra operatorilor economici - nu este cazul</p> <p>c) Impactul asupra consumatorii/clientșii finali este unul benefic având în vedere obligațiile operatorului de transport și de sistem de a asigura un echilibru fizic rezidual al ST și de a întreține, reabilita, moderniza și dezvolta ST în condiții de siguranță, eficiență și protecție a mediului.</p>
<p>2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat</p>	<p>Nu este cazul.</p>
<p>3. Impact asupra mediului de afaceri</p>	<p>Nu este cazul</p>
<p>4. Implicații sociale</p>	<p>Nu este cazul</p>

5. Impact asupra mediului	Nu este cazul
6. Alte informații	<p>Prevederile art. 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, cu modificările și completările ulterioare, stabilesc obiectivele generale ale ANRE în sectorul energiei electrice și gazelor naturale, iar lit. g) a acestui articol stipulează că în îndeplinirea atribuțiilor și competențelor sale, ANRE contribuie la:</p> <p><i>„g) protecția consumatorului, prin asigurarea unei piețe concurențiale eficiente, prin sprijinirea clienților vulnerabili, prin impunerea unor standarde de calitate a serviciilor publice din sectorul energiei electrice și gazelor naturale, prin facilitarea accesului clienților finali la datele proprii de consum necesare în procesul de schimbare a furnizorului de energie electrică sau gaze naturale, precum și prin informarea cât mai corectă și completă a consumatorilor”.</i></p> <p>Având în vedere cele precizate mai sus, menționăm că prin prezentul proiect de act normativ s-a urmărit asigurarea, din punct de vedere tehnic, unui cadru unitar și transparent cu privire la stocarea gazelor naturale în conductele de transport aferente sistemului de transport al gazelor naturale, necesare echilibrării acestuia.</p>

Secțiunea a 4-a – Mențiuni privind impactul financiar preconizat asupra patrimoniului ANRE –

Nu este cazul.

Secțiunea a 5-a - Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ: a) acte normative ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ; b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.	– Nu este cazul
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

4. Alte informații	Nu este cazul.
--------------------	----------------